

ŷ. Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Senatui, qui Concilii Plenarii novum ornamentum fuit per Amplissimos Purpuratos, Praesides ad honorem solemnium sessionum, perennem memoria.

Ŕ. Gratiae plurimae; vita incolumis; gaudium sempiternum.

ŷ. Eminentissimo Cardinali Vives gratiae plurimae, ob amorem singularem quem Ecclesiis Americae Latinae ostendit, suam perstrenuam navans operam in laboribus Plenarii Concilii dirigendis.

Ŕ. Dominus Eminentissimum Principem coelestibus repleat favoribus, eique diuturnam incolumemque vitam largiatur.

ŷ. Reverendissimis Archiepiscopis Concilii Plenarii Apostolicis Delegatis et Praesidibus diligentissimis, aeterna memoria.

Ŕ. Gratiae multae; pax et gaudium; anni multi; laetitia indeficiens.

ŷ. Omnibus et singulis Reverendissimis Patribus Concilii Plenarii, quorum mirabilem concordiam, ardentissimum zelum, fervorem pastoralis caritatis Urbs tota percelebrat, memoria sempiterna.

Ŕ. Benedictiones plurimae; gratiae uberrimae; anni multi; felix ad proprias dioeceses regressus; memoria in saecula; coeleste gaudium.

ŷ. Reverendissimis Archiepiscopis et Episcopis absentibus, osculum pacis, dulcis memoria, dona sempiterna.

Ŕ. Dominus benedicat Antistites absentes, et incolumes servet, ut in reditu confratrum plenum sit omnium gaudium, semper vita sancta, aeterna laetitia.

ŷ. Omnibus Archiepiscopis et Episcopis Americae nostrae Latinae, qui ex hoc saeculo migrarunt, aeterna requies, gaudium sempiternum.

Ŕ. Pax aeterna; lux perpetua; laetitia indeficiens.

ŷ. Diligentissimis Magistris Apostolicarum caeremoniarum, gratiae multae, retributio aeterna.

Ŕ. Dominus sit gaudium eorum et merces in laetitia sempiterna.

ŷ. Reverendissimis Consultoribus, qui sapientes et prudentes coadiutores Patrum facti sunt, gratiae multae, aeterna merces.

Ŕ. Dominus laetificet corda eorum ubertate gratiarum et mercedis sempiternae.

ŷ. Omnibus Officialibus Concilii et Patribus Societatis Iesu Collegii Pii Latini Americani Moderatoribus, gratiae plurimae, vita incolumis, plena merces in coelis.

Ŕ. Dominus remunerator eorum sit, eosque in aeternum laetificet.

ŷ. Rerum publicarum nostrarum Supremis Magistratibus pax multa, felicitas plena, prosperitas indeficiens.

Ŕ. Salvas fac, Domine, Respublicas nostras, earumque Supremos Magistratus, gentesque nostras universas. Fac etiam, Domine, ut sint unum in unitate fidei, in amore propriae patriae, in zelo decoris et incolumitatis communis stirpis, totius scilicet Americae nostrae Latinae. O Maria Immaculata, Patrona et Tutamen nostrum, protege nos, salva nos, coniunge gentes nostras in amore propriae incolumitatis, unitatis et communis integritatis, in solempni professione fidei nostrae catholicae et apostolicae.

Fiat, fiat. Amen, amen.

Sub eadem die a Rōmis Patribus edita est sequens

EPISTOLA SYNODICA

AD CLERUM ET POPULUM AMERICAEE LATINAE.

Archiepiscopi et Episcopi, in Concilio Plenario Americae Latinae Romae congregati, Clero et populo suarum Dioecesium — Salutem et benedictionem in Domino.

Materna Ecclesiae caritas, quae universas gentes ad Christum trahere nullo unquam tempore destitit, singulari ratione in America nostra Latina, vel ab ipsis primordiis conversionis aboriginum, mirabiliter apparuit. Cuius caritatis uberrimos fructus gaudens percelebrat Paulus III, dicens: « Non sine grandi et spiritali mentis nostrae laetitia, accepimus, quod

† Litt. *Altitudo*, kal. Iun. 1537.

quamplures incolae occidentalis et meridionalis Indiae, licet divinae sint legis expertes, Sancto Spiritu tamen cooperante, illustrati, errores, quos hactenus observarunt, penitus ab eorum mentibus et cordibus abiecerint, ac Fidei Catholicae veritatem et Sanctae Ecclesiae unitatem amplecti, et secundum ritum eiusdem Romanae Ecclesiae vivere desiderent et proponant. Dulcissimae igitur dilectionis affectu Pius IV¹ « novellas illas plantas amoenis caritatis et gratiarum imbribus irrigare et confovere » voluit. Et Clemens VIII² primaevos aborigines conversos « tanquam teneros novae plantationis palmites, suavi mansuetudinis imbre irrigare » curavit. Quae quidem apostolicae caritatis exempla omnes alii Pontifices Maximi imitati sunt. « Ubi siquidem, ait Gregorius XVI³, Romani Pontifices detectam Americam atque illius incolas sedentes in tenebris et umbra mortis intellexerunt, nullam pati moram potuerunt, quominus vastissimas inventi orbis regiones in Apostolicae sollicitudinis partem adsciscerent, et, qua Verbi Dei praecombibus illuc dimissis, qua novis Dioecesibus institutis, omni denique solertiae, pietatis atque industriae genere, miseros illos homines densissimis errorum nebulis advolutos ad texendum salutis iter adducerent ».

Hac etiam de causa SS. Dominus Noster Leo Papa XIII scribit⁴: « Vocare Indorum genus ad instituta christiana erat profecto Ecclesiae munus atque opus. Quod illa munus statim a principio inchoatum, insistere caritatis tenore perrexit, itemque pergit ». Et subiungit⁵: « Romani Pontifices Decessores Nostri nullo non tempore destiterunt ad Americae culturam novos operarios submittere... qui in iis praesertim locis ubi novi incolae ab Europa commigrantes, nominatim Hispani, domicilium sibi sedemque stabilem collocaverunt, templa excitarunt, monasteria condiderunt, parochias, scholas aperuerunt, dioeceses ex potestate Summorum Pontificum constituerunt ».

Tanta igitur Romanorum Pontificum sollicitudo, assidua

¹ Litt. *Licet Ecclesia*, 12 Aug. 1562.

² Litt. *Pastoralis officii*, 29 Jan. 1598.

³ Litt. *Beneficentissimo*, 12 kal. Jun. 1840.

⁴ Litt. *Quarto abeunte saeculo*, 16 Jul. 1892.

⁵ Litt. *Trans Oceanum*, 18 April. 1897.

apostolicorum virorum labores et antiqua commigratio incolarum latino ex sanguine genitorum catholicisque ex populis venientium, Americam nostram singulari Dei beneficio crescere fecit in gentem magnam, latinam quidem et catholicam, cuius filii in fide Christi enutriti, educati et obfirmati, multiplicati sunt sicut stellae coeli et velut arena quae est in littore maris. « Ex quo factum est, ait SS. D. N. Leo Papa XIII¹, ut Americae magna pars ab avita religione novorum incolarum et ab origine eorum linguae haberi et dici possit America Latina ».

Hanc autem Americae nostrae Latinae ab ipsa origine inventi novi orbis catholicam constitutionem et mirabilem in vera fide Christi confirmationem, peramantissimum Patrem, Tutorem et Patronum in SS. D. N. Leone Papa XIII praecipua ratione habere laetamur et gratissimo animo confitemur. De qua re Summus ipse Pontifex dulcissimo cordis affectu ita testatur: « Ex quo tempore saecularia sollemnia agebantur quartum, ob memoriam detectae Americae, sedulo cogitare coepimus, qua potissimum via communibus rationibus latini nominis, novum orbem plus dimidia parte obtinentis, prospicere possemus. Optimum autem ad eam rem fore perspeximus, si quotquot essetis ex istis civitatibus Episcopi, consultum inter vos, invitatu et auctoritate Nostra, conveniretis »².

Habetis ergo, fratres et filii dilectissimi, in paternis hinc verbis Pontificis Maximi rationem Concilii Plenarii Americae nostrae Latinae, nec non pastoralium laborum Episcoporum vestrorum in ipso Concilio. « Siquidem, subiungit idem Pontifex, conferendis consiliis sociandisque prudentiae fructibus, quos cuique vestrum usus rerum peperisset, apte per vos provisum iri intelligebamus, ut apud eas gentes, quas idem aut certe cognatum genus coniunctas teneret, unitas ecclesiasticae disciplinae salva consisteret, vigescerent digni catholica professione mores, atque concordibus bonorum studiis Ecclesia publice floreret »³.

Saluberrimo Romani Pontificis proposito tanta alacritate tan-

¹ Litt. *Trans Oceanum*, 18 April. 1897.

² Litt. *Ap. Cum diuturnum*, 25 Decemb. 1898.

³ *Ibid.*

taque concordia responderunt Pastores dioecesium vestrarum, ut Christi in terris Vicarii singularia meruerint laudum praeconia: « Illud etiam magnopere suadebat initum exequi consilium, ait Pontifex, quod vos, sententiam rogati, huiusmodi propositum ingenti cum assensu excepissetis »¹. Qui auspiciato iam adunato in hac Alma Urbe Plenario Concilio, laetabundus Patribus scripsit: « Concilium plenarium vestrum, dudum exoptatum, diutinisque curis dispositum, coactum demum esse et vos iure laetamini et Nos cum maxime gratulamur. Eadem autem Nobis vobisque laetitiae capiundae ratio; de coetu enim vestro spem optimam portendimus universi, quod uberrimas utilitates Americae Latinae populis sit pariturus. Qua quidem spe eo Nos firmius tene-mur quod et alacritatem perspeximus, qua, licet tam longe distiti, Romam quisque vestrum libens convenit; et concordiam summam mirati sumus, qua, diversitate posthabita, operam labo-remque Concilii tractationibus unanimes impenditis »².

Sed iam de rebus in ipso Plenario Concilio a nobis gestis sive de synodalibus editis praescriptionibus vobiscum agere, filii dilectissimi, dulce foret, nisi id prohiberet ratio definitivae approbationis seu revisionis actorum conciliarium Summi Pontificis magisterio et auctoritati a nobis, ut par est, subiecto-rum. Vobis tamen interim intelligere licet generalem rationem actionum nostrarum. « Egimus, ut verbis utamur Patrum Con-cilii Provincialis Senarum, egimus de rebus omnium altissimis atque amplissimis, quibus humana mens et ratio occupari un-quam possit; tractavimus nobilissima maximeque vitalia argu-menta, quae ad hominem et ad societatem pertinent; illos quasi coelestes cardines spectavimus, in quibus quum singulorum, tum familiae ipsiusque nationis felicitas omnis vertitur atque con-sistit »³.

Et quamvis longe dispari ratione, nobis tamen usurpare fas est verba Pii IX in Litteris Apostolicis indictionis Concilii Vaticani: In hoc Concilio « ea omnia accuratissimo examine sunt perpendenda ac statuenda, quae hisce praecertim asperri-mis temporibus maiorem Dei gloriam, et fidei integritatem,

¹ Litt. *Cum diuturnum*, 25 Decemb. 1898.

² Litt. *Concilium Plenarium*, 23 Jun. 1899.

³ Epist. PP. Conc. Prov. Senarum an. 1850.

divinique cultus decorem, sempiternamque hominum salutem, et utriusque Cleri disciplinam, eiusque salutarem solidamque culturam atque ecclesiasticarum legum observantiam, morumque emendationem, et christianam inventus institutionem, et com-munem omnium pacem et concordiam in primis respiciunt. Atque etiam intensissimo studio curandum est, ut, Deo bene iuvante, omnia ab Ecclesia et civili societate amoveantur mala, ut miseri errantes ad rectum veritatis, iustitiae salutisque tra-mitem reducantur, ut vitii erroribusque eliminatis, augusta nostra religio eiusque salutifera doctrina ubique terrarum revi-scat et quotidie magis propagetur et dominetur; atque ita pietas, honestas, probitas, iustitia, caritas, omnesque christianae virtutes cum maxima humanae societatis utilitate vigeant et efflorescant »¹.

Haec omnia, divino freti auxilio, ad praxim deducere cura-vimus et sub umbra Basilicae Principis Apostolorum pro viri-bus perficere, firma spe sperantes quod Deus, qui mirabile opus Concilii Plenarii misericorditer incepit, fructus etiam eiusdem Concilii uberrimos facturum sit. Quam quidem spem dulcissimo et benignissimo pectore fovet Pontifex Maximus, qui ipsis duran-tibus conciliaribus actionibus nos omnes verbis istis confortare dignatus est: « Accedit porro ad fiduciam Nostram firmandam studium et obsequium in Apostolicam Sedem, quae in ipso Concilii exordio testari placuit, datis ad Nos litteris officii obser-vantiaeque plenis. Ex qua profecto coniunctione vestra cum Cathedra Beati Petri amplissima divinae gratiae subsidia coetui vestro demeritis, ut quae secundis adeo auspiciis sunt coepta, secundissimis etiam eventibus absolvantur »².

Saluberrima autem haec atque strictissima coniunctio cum Apostolica Sede, tantorum bonorum auspex, ab ipsa constitu-tione christiana Americae Latinae singulari ratione quasi patri-monium gentis nostrae habita est. Et ideo populi nostri in Petra solidati semper firmiter steterunt, omnesque impiorum et acatholicorum insidias devitarunt. Unde ab ipsis primordiis Concilii Petrum adivimus, in Leone XIII viventem, Eique toto

¹ Bulla indict. Conc. Vaticani *Aeterni Patris*, 3 kal. Iul. 1868.

² Litt. *Concilium Plenarium*, 23 Jun. 1899.

cordis affectu diximus: « Episcopi Ecclesiarum Americae Latinae, Plenario Concilio hesterna die rite auspiciato, unanimi consensu emisere votum sese sternendi ad Pedes Sanctitatis Tuae, petitori Apostolicam Benedictionem antequam negotiis in Concilio tractandis manus admoveant, Antistites Americae Latinae iure gestiunt grati animi sensus iterare Sanctitati Tuae ob curam praecipuam quam ostendit erga ipsorum Ecclesias; maximeque gaudent quod, remotis ac superatis omnibus quaecumque obstare videbantur, potuerint consiliis Sanctitatis Tuae sapientissimis respondere, atque ita haud mediocre solatium afferre Patri amatissimo, seque instrumenta fieri quodammodo novae addendae laudis Pontificatus Tuo, iam plane glorioso, quod primum nunc viderit collectum Plenarium Concilium ex Latinis Ecclesiis Americae. Quod vero locum habendo Concilio Romae Episcopi elegerint, illud etiam prae oculis habuerunt ut obsequii testimonium Apostolicae Sedi peculiare exhiberent, ut Sanctitati Tuae ipsi se sisterent, ut ad Apostolorum sepulcra eam sapientiam haurirent, qua magis idonei efficerentur in iis decernendis quae ad rem catholicam in suis regionibus provehendam apprimè pertinerent »¹.

Mirabilis quidem Pontificis dignatio! De ipso Concilii celebrandi proposito Episcoporum Americae Latinae sententiam rogat, Episcopi *ingenti cum assensu* propositum excipiunt. Optionem deinde Episcopis facit ut elegerint locum, ubi id habendum esse Concilium videretur: quorum maxima pars libentius Romam designavit, « ob eam quoque causam, ait S. Pontifex, quod pluribus vestrum expeditior huc pateret aditus, quam propter difficillima ista itinera ad longinquam aliquam americanam urbem. Huic declarationi sententiae vestrae, quae non leve habebat indicium amoris in Apostolicam Sedem, fieri non potuit, quin magna a Nobis comprobatio accederet »².

Per ipsam insuper Sacri Palatii Apostolici administrationem, coadiuvantibus Patribus e Societate Iesu amplissimi Collegii Pii-Latini-Americani, materialem Concilii celebrationem munificentissime praeparandam decrevit ipse Pontifex providen-

¹ Litt. PP. Concilii Plenarii ad SS. D. N. Leonem Pp. XIII, 29 Maii 1899.

² Litt. *Cum diuturnum*, 25 Decemb. 1898.

tissimus. Nonnullos etiam Consultores, ex Sacris Congregationibus assumptos, Concilio concessit, ut eorum opera, quatenus et quoties Patribus libuerit, liberrime uteretur. Ad maiorem autem splendorem sessionum solemniū, integrum Collegium Magistrorum Apostolicarum caeremoniarum moderandis liturgicis actionibus addixit.

Denique, inter alia pontificiae benevolentiae testimonia Concilio nostro Plenario exhibita, gratissimo animo commemoranda est designatio nonnullorum Eminentissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, qui, salva in omnibus praesidentia effectiva Archiepiscoporum, tamquam Praesides *ad honorem*, solennes sessiones sua praesentia illustrarent; ipsosque Archiepiscopos Praesides Delegati Apostolici honore decoravit. De qua re speciales gratias ipsi Pontifici vel a primordiis Concilii huiusce verbis exhibendas censuimus: « Iidem Antistites (Patres Concilii) gratias Sanctitati Tuae agunt maximas, quod hoc benevolentiae testimonio eos fuerit prosequuta, ut S. Romanae Ecclesiae Princeps Cardinalis daretur *praeses ad honorem* habendis publice comitiis, itemque quod Archiepiscopos Americae Latinae voluerit singulis sessionibus praesesse, eosdemque, dum sua quisque vice hoc munere fungitur, Delegati Apostolici honore insignitos haberi »¹.

Haec et alia paternae dilectionis et summae existimationis documenta, quibus Pontifex benevolentissimus Patres Concilii Plenarii et in eis universos Episcopos totamque gentem nostram magnificare et laetificare dignatus est, gratissimo animo recolectes, Deo gratias maximas agimus, quoniam novissimis diebus istis Antistites, Clerum et populum Americae nostrae Latinae uberrimis per Concilium Plenarium beneficiis ditare voluit.

Sicque quarto elapso saeculo a novi orbis inventione et conversione, et exeunte iam saeculo XIX, facta est per Concilium Plenarium quasi collectio omnium gratiarum populis nostris a primordiis evangelicae praedicationis a Christo Redemptore auspice Immaculata Patrona nostra Beata Maria Virgine concessarum. Nihil enim in tota America Latina post eius conversio-

¹ Litt. PP. Concilii Plenarii ad SS. D. N. Leonem Pp. XIII, 29 Maii 1899.

nem maioris momenti unquam factum est, quod solemnī celebrationi Concilii Plenarii antecedit splendore, magnificentia et gratiarum ubertate. Quapropter nos ipsi Patres huius Concilii, solemnī ritu collectam fecimus Christo Iesu, Christo Redemptori, Christo qui vincit, Christo qui regnat, Christo qui imperat in coelis et in terra, Sacratissimi Cordis eius infinitam bonitatem et misericordiam celebrantes in ipsa Aula Conciliari; ibique accepta beneficia a primordiis fidei Americae nostrae ad haec usque tempora, simulque maternam protectionem SS. Deiparae et intercessionem Sanctorum et Beatorum regionum nostrarum, gratissimo et dulcissimo animo recolentes. Qua in solemnitate praeter formulam consecrationis Sacratissimo Cordi Iesu a Summo Pontifice editam, expiatoriae etiam et deprecatoriae preces ab omnibus Synodalibus alta voce recitatae sunt ¹.

Concilium Plenarium, die 28 Maii 1899 SS. Trinitati sacra rite incoeptum, auspiciatum finem habuit die 9 Iulii, qua in Urbe solemnitas celebratur Prodigiorum Beatæ Mariæ Virginis. Gloria igitur Patri, Gloria Filio, Gloria Spiritui Sancto, Gloria SS. Cordi Iesu, laus perennis B. Mariæ Virginis Immaculatae, quae templum est ac sacrarium SS. Trinitatis, pro universis beneficiis Americae nostrae Latinae concessis! Oh felix dies Prodigiorum B. M. V., qua nova lux populis nostris illuxit! Haec dies quam fecit Dominus, exultemus et laetemur in ea! Haec dies sancta, qua singuli Patres Concilii Plenarii, post dulcissimum osculum pacis, pactum aeternae caritatis et insuperabilis unionis ad christianam prosperitatem nostrarum civitatum, pluries durante Concilio proclamatum, solemniter confirmarunt! Haec dies beata, qua Patres Concilii Plenarii suavissima Pii IX verba usurpare potuerunt dicentes: « Exultat cor nostrum in Domino et incredibili consolatione perfundimur, quod auspiciatissima hac die... in hac catholicae Religionis arce praesentes intuemur, aspectuque vestro perfruimur iucundissimo » ².

Quapropter singuli Patres, quamvis de seipsis humillime sentientes, uti par est, de aliis Concilii Plenarii Patribus merito dicere possunt, quod Concilii Provincialis Urbinatensis Praeses

¹ Utraque formula habetur infra, pag. 5-8.

² Pius IX, Allocut. ad PP. Concilii Vaticani, 8 Decemb. 1869.

Suffraganeis suis dicebat, videlicet: « Laborum nostrorum atque sanctae conversationis nostrae iam adest finis. Prudentia et caritate vestra factum est, ut decreta et conciliariae actiones eximia pietate et summa consensione haberentur, quod praesentiam Divini Spiritus, qui pacis et unitatis Spiritus est, declarat, et miram in Christi fidelium aedificationem cessit ac nobis omnibus iucunditatis et sanctae exultationis causam praebuit. Soli omnipotenti Deo gloria et honor; siquidem Tu solus dignus es, Domine Deus noster, accipere gloriam et honorem, et sapientiam et fortitudinem et benedictionem in saecula saeculorum » ¹.

Nos ergo Patres Concilii Plenarii, tot cumulatī beneficiis, superabundantes gaudio, Nomen Domini invocamus super vos, fratres et filii dilectissimi, et super universas civitates vestras, ubertatem benedictionum coelestium implorantes; et ex diversis ritualibus *acclamationibus* in hodierna solemnissima conciliari sessione unanimi corde et ore decantatis, sequentes vobis significandas ducimus, quibus intimi sensus nostri vobis omnibus melius pateant:

« Gratias tibi, Deus, gratias tibi, vera et una Trinitas, una et summa Deitas, sancta et una Unitas.

« Sit laus divino Cordi, per quod nobis parta salus: ipsi gloria et honor in saecula.

« Beatissimae Virginis Mariae, ab originali labe praeservatae, peramantissimae Americae nostrae Latinae Patronae potentissimae, laus perennis, veneratio sempiterna.

« Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae XIII, Christi in terris Vicario, totius Ecclesiae Capiti, infallibili Magistro, Americae Latinae Patrono vigilantissimo, Episcopalis hierarchiae nostrae Amplificatori benignissimo, Concilii Plenarii Auctori providentissimo, gratiae maximae, aeterna memoria.

« Sacrosanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium Senatui, qui Concilii Plenarii novum ornamentum fuit per Amplissimos Purpuratos, Praesides ad honorem sollemnium sessionum, perennis memoria.

« Reverendissimis Archiepiscopis Concilii Plenarii Apostolicis Delegatis et Praesidibus diligentissimis, aeterna memoria.

¹ Metropolitanus ad PP. Conc. Prov. Urbinaten. an. 1859.

« Omnibus et singulis Reverendissimis Patribus Concilii Plenarii, quorum mirabilem concordiam, ardentissimum zelum, fervorem pastoralis caritatis Urbs tota percelebrat, memoria sempiterna.

« Reverendissimis Archiepiscopis et Episcopis absentibus, osculum pacis, dulcis memoria, dona sempiterna.

« Salvas fac, Domine, Respublicas nostras, earumque Supremos Magistratus, gentesque nostras universas. Fac etiam, Domine, ut sint unum in unitate fidei, in amore propriae patriae, in zelo decoris et incolunitatis communis stirpis, totius scilicet Americae nostrae Latinae. O Maria Immaculata, Patrona et Tutamen nostrum, protege nos, salva nos, coniunge gentes nostras in amore propriae incolunitatis, unitatis et communis integritatis, in solemnī professione fidei nostrae catholicae et apostolicae ».

Igitur, Fratres et Filii dilectissimi, gratias et vos agite Deo nostro, gratoque etiam animo Immaculatam Patronam nostram invocate, ut labores Patrum Concilii fructus afferant saluberrimos ad spirituale et temporalem utilitatem vestram et totius catholicae nostrae stirpis Americae Latinae. Nos vero firma fiducia speramus quod proximae promulgationi decretorum Concilii applicari poterit illa Dominica sententia: *Verbum meum non revertetur ad me vacuum, sed faciet quaecumque volui, et prosperabitur in his, ad quae misi illud* (Isai. 55, 11). Deus, utique Deus ipse confirmabit quod operatus est in nobis ad salutem dioecesium et civitatum nostrarum. Amen, amen. Fiat, fiat.

Datum Romae, in festo Prodigiorum B. M. V., die 9 Iulii 1899.

AUDIENTIA SANCTISSIMI.

Feria II, die 10 Iulii 1899, omnes Revmi Patres coram SS. D. N. LEONE PP. XIII steterunt, et Rm̄us Archiepiscopus Primas in Brasilia sequentem orationem pronuntiavit:

« Beatissime Pater,

« Gratissimum nobis est, corde uno et anima una, coram Sanctitate Tua hodie consistere, ut, nomine nostro et Fratrum in Episcopatu nostrorum absentium, qui intimo caritatis vinculo nobis iunguntur, nec non cleri et fidelium totius Americae Latinae qui curis nostris commissi sunt, amoris et venerationis sensus expromamus, quibus intus affecti et incensi in hanc almam Urbem convenimus, ut, Te auspice, Te duce, in plenario Concilio, spirituali utilitati et bono Ecclesiarum nostrarum unanimes consuleremus.

« Plura ac insignia fuere testimonia amoris et paternae sollicitudinis, quae Tu, Pater Sanctissime, diuturno Pontificatus Tui tempore, Americae nostrae Ecclesiis exhibere dignatus es, quorum grata memoria ex animis nostris numquam elabetur; at hisce testimoniis novum et praeclarum, hoc tempore, Apostolicae Tuae benignitatis et sollicitudinis argumentum et pignus accessit, quod caetera omnia beneficia, dioecesium nostris splendide collata, illustrat, nobilitat, complet, iisque veluti fastigium imponit. Scilicet, congruam et propitiam opportunitatem opemque nobis praebere voluit Sanctitas Tua, ut in plenario Concilio apud infallibilem Petri Cathedram, communibus consiliis et studiis, de iis in hac Urbe ageremus, quae ad necessitates ac utilitates dioecesium nostrarum curandas ac promovendas referuntur. Iucundum sane nobis fuit, Pater Sanctissime, voluntati et auctoritati Tuae alacriter obsecundare; ideoque libenter praetulimus nostros in Urbe conventus habere, omnes curas impendere, quarum fructus, Deo auxiliante, ad rei sacrae prosperitatem in regionibus nostris, ad uberius animarum bonum, ad christiana instituta amplificanda et fovenda, ad rectum et uniformem sacrae disciplinae ordinem servandum redundarent.

« In hisce partium nostrarum operibus perficiendis, tanta fuit in nos Dei clementissimi benignitas, ut summo omnes parique studio, intima pace et concordia, mutuo amoris et venerationis affectu, munere et officio nostro fungeremur, et collatis consiliis, prudentia utentes et experientia quam nobis ministerii nostri exercitium contulit, ac probe perspectas habentes necessitates et conditiones regionum et fidelium nostrorum, Deo adiuvante, id assecuti sumus, ut quantum fas erat, salutare ac uniformes normas et decreta ederemus, quae nunc Sanctitati Tuae, utpote supremo et infallibili magistro et custodi doctrinae et disciplinae Catholicae Ecclesiae, cognoscenda, expendenda, et approbanda humiliter tradimus atque subiicimus. Cum vero plura sint supremae Tuae potestati reservata, quae Nos, utpote Ecclesiis nostris utilia et opportuna, hac occasione, postulanda a Sanctitate Tua censuimus, hasce postulationes nostras ad Te, Pater Sanctissime, deferendas existimavimus, ut de iis, Apostolica Tua auctoritate, quae in Domino expedire cognoveris constituas et decernas.

« Interea, ut par est, gratias quas possumus amplissimas et immortales Deo Optimo Maximo ex corde persolvimus, qui nos suo lumine illustrans, sua ope roborans, caritatem, pacem et concordiam in nobis fovit et aluit, ac in incepto opere usque ad extremum, donorum suorum largitate nobis praesto fuit.

« Gratias quoque maximas habemus Sanctis Principibus Apostolorum Petro et Paulo, quorum nobis magna cum benignitate virtus in laboribus nostris est addita.

« Te deinde, Pater Beatissime, gratiis nostris impense et ex corde prosequimur, qui nos effuso affectu complexus non solum omnem operam dedisti ut per viros, prudentia, experientia, virtute et doctrina clarissimos, inter quos magna cum laude recensendum ducimus Eñm Iosephum Card. Vives, labores nostros faciliores et fructuosiores efficeret, sed etiam nobis petentibus permisisti, ut ad augendam dignitatem conventui nostro, aliquot e Cardinalium Collegio in publicis comitiis ad honorem praessent. Neque in hoc grati animi officio praeterire possumus moderatores Collegii Pii-Latini-Americani, nobis carissimi, in cuius aedibus Synodus nostra celebrata fuit; quandoquidem tot humanitatis, liberalitatis et amoris argumenta praebuerunt, ut animos nostros sibi intimo affectu devinxerint.

« Hi sunt, Pater Sanctissime, sensus, quos Romam relicturi in corde altissime insculptos gerimus, Romam corpore relicturi, non animo, in qua oculis nostris, hoc tempore, tot fidei, caritatis, religionis splendida monumenta conspeximus, quae sedes est apostolici et civilis Principatus Romanorum Pontificum, quae per Beati Petri Cathedram, religionis sedes, caput et mater est, cuius sunt cives quotquot catholico nomine censentur.

« Haec omnia Fratribus Co-Episcopis nostris, et Clero ac fidelibus regionum nostrarum in reditu nostro referre ac testari non omittemus, quae eo valebunt, ut illo somnes fervidioris affectu, arctiore vinculo cum hac Apostolica Sede coniungant.

« Interea nobis, Pater Sanctissime, et Fratribus in Episcopatu nostris, nec non Clero et Fidelibus curae nostrae concreditis, Apostolicam a Te benedictionem intimo venerationis et amoris sensu deprecimus ».

Summus Pontifex benigne respondere dignatus est, dulciter valde resonare auribus suis verba modo lecta, quae pietatem erga Ipsum, et in Petri Sedem studium et observantiam luculenter declarabant. Gratulatus est vehementer de peracto Concilio et de mira concordia quae singulis Sessionibus fulsit; de qua veraces nuntios quotidie habebat, quamque ipsis oculis ostendebat amplissima illa Fratrum corona, circa Christi Vicarium fideliter adstans. Domum iam singulos remigrare posse dixit, sed spoliis opimis onustos, quae cleris et populis praesidium, Episcopis ipsis amoris Sui pignus in aevum permaneat: nam Purpuratis Patribus, qui Ipsi in Ecclesia regenda validum praebent sustentaculum in Sacris Congregationibus, sponte iussisse, quaecumque Concilii Plenarii Patres petierint pro viribus largiri. Sed antequam vale postremum Episcopis diceret, haec tanquam suprema Parentis monita, quae dissitis gregibus transverberent, dedit.

Si vellent nimirum in agro Patrisfamilias ipsis commisso laetiores videre segetes, super clericorum seminaria omni studio incumbere oportere. Ex ipsis enim electum sacerdotum genus prodibit, qui et ad aras intemeratis manibus iugiter operentur, et Episcopis in excolenda vinea et zizaniis eradicandis adiutores evadant. Igitur, ubi iam florent, addant calcar; ubi temporum vicibus destructa vel conquassata fuerit, sarciant ruinas; illis

diocesis vero nuper creatis, ubi nunquam extiterunt, quamprimum moenia surgant. Quapropter in omnibus et singulis, una cum scientiarum et litterarum cultu, et sanctitas, et pietas, et ecclesiastica disciplina foveantur. In omnibus Philosophia Scholastica, iuxta mentem Divi Thomae, iugiter tradatur; qua nulla aptior invenietur ad hostes Sanctae Ecclesiae debellandos, nulla quae facilius ad Theologica studia viam sternere valeat, sicuti iam a Sui Pontificatus exordiis Universo Mundo exitu felici inculcavit, et iterum atque iterum Patribus commendat. Utinam in praecipuis civitatibus centralia quaedam extruantur Seminaría, et litteris et doctrina, et magistrorum laude insigniora, quibus ad instar Academiarum, doctoralis laurea caeterique gradus, saltem in Theologica Facultate et in Iure Canonico, conferantur. Delecta denique iuventus in Collegium, pro Americae Latinae ephelis in hac Alma Urbe a Pio IX Decessore Suo conditum, mittatur, quae sapientiam purissimis hisce fontibus uberius ebibere valeat, et ad Martyrum cryptas amore erga Deum et Apostolicam Sedem vehementius accendatur.

Post iuniores levitas, spem gregis et cleri, sacerdotes ipsos animarum curam habentes sollicitudini Episcoporum enixe commendavit. Ipsi enim sunt commilitones, Episcopis ducibus, stipendia facientes; nautae qui, Episcopis gubernacula tenentibus, remis incumbunt, et sine quibus non possunt Episcopi ad portum appellere. Meliores igitur inter optimos deligant curiones; ipsis sine intermissione prospiciant: currentibus alas addant, segniores pellant, imbecilliores sustineant, labentibus manum protendere ne vereantur. Sed ante omnia et prae omnibus panem verbi Dei spiritali proli sedulo frangant parochi, et doctrinae christianae rudimenta pueris et puellis indefessi tradant, adhibitis etiam adiutoribus, sive e sodalibus cleri saecularis, sive religionis viris et piis sanctimonialibus in messem sine invidia vocatis.

Tertio de missionibus ad populum verbum facit. Ipse, dum Perusinum gerebat episcopatum, de ubertate in eiusmodi Missionum percipiendis fructibus pluries testis fuit. Multum sperari potest de populis Latino-Americanis, qui dociles et simplices se praebent, et missionarios maximis honoribus augent.

Sed si christianam plebem a peccati sordibus saepe purgare decet, qui ferunt vasa Domini magis magisque mundari

oportet. Quapropter universum clerum ad exercitia spiritualia, statutis temporibus, vocare ne desinant Episcopi.

Cordi Iesu sacratissimo, cui Patres Concilii semetipsos et greges nuper devoverunt, iterum post reditum ferventius vovent; cuius igne divino arma nova temperantes, decreta scilicet Concilii, hostium phalangibus invulnerabiles efficiuntur. Tandem, valete, dixit, Fratres dilectissimi; ad osculum pacis accedite. Scitote concordiam, doctrinam, pietatem vestram inter pretiosiores Urbem esse miratam; et Concilium vestrum inter pretiosiores diadematis Nostri gemmas adnumerari.

Hisce aliisque benignissimis verbis familiarj sermone pronuntiatis, et quoad substantiam hoc in loco relatis, SS. Dominus Noster dulcissimo et paterno affectu, ad osculum pacis singulos admisit Episcopos, eisque Apostolicam Benedictionem imperitus est (admissis etiam Concilii Officialibus et Episcoporum familiaribus), facta singulis Episcopis potestate proprium populum Apostolica pariter Benedictione, etiam ad Parochos necessitatis causa delegabili, confortandi.

Testamur de authenticitate Actorum Concilii:

† I. EP. POTOSIEN.

Concilii Secretarius.

BENEDICTUS DE SOUZA

Concilii Notarius.